

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı : 1403
Tarih : 28.01.2019

8187

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28.01.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "İstihdam Şekilleri" başlığını taşıyan 4. maddesinde ise; kamu hizmetlerinin; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürüleceği hükmü yer almaktadır. Bu hükmü göre, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre istihdam edilen sözleşmeli personel; kamu görevlisi olduğu halde devletin tasarrufu neticesinde belli bir yere ataması gerçekleştirilmekte ise de personel hizmet sözleşmeleri gerekçe gösterilerek tayin hakkından faydalandırılmamaktadırlar. Bilhassa eğitim ve sağlık alanında görevli personel bu nedenle son derece önemli bir mağduriyet yaşamaktadır. Tayin hakkına ilişkin idare mahkemelerinde açılmış olan davalar ise, personelin sözleşmeli personel esaslarına göre çalıştığı gerekçesiyle reddedilmektedir. Ancak bu durumun Anayasa'nın 18 inci maddesinde yer alan "zorla çalıştırma yasağı"na ilişkin hükmüne açık aykırılık teşkil ettiği izahıtan varestedir. Nitekim sözleşmeli personel esaslarına göre çalışan personel, ilgili bakanlığın uygun gördüğü yerde çalışmaya zorlanmakta yahut istifa seçeneği dayatılmaktadır. Bu halde sözleşmeli olarak ataması gerçekleştirilen kamu görevlisinin bakanlığın uygun gördüğü yerde çalışmaya zorlanmasıyla aile bütünlüğü hakkı doğrudan elinden alınmış olmaktadır. Bunun ise, anayasanın 41 inci maddesinde yer alan "Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar." hükmüne aykırılık teşkil ettiğine kuşku yoktur. Ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 72. maddesinin 2. fıkrasında: "Yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda, aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atanmaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74. ve 76. maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır." hükmü yer almaktadır. Anayasanın ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili düzenlemelerine göre, aynı kurumda çalışan eşlerden birinin hizmetin başka bir yere naklini gerekli kılması halinde, diğer eşin de isteği var ise coğrafi bakımdan aynı veya aile bütünlüğünün bozulmasına yol açmayacak kadar yakın bir yere; eşlerin ayrı kurumlarda çalışmaları halinde ise diğer eşin çalıştığı kurumla gerekli koordinasyon sağlanmak suretiyle bu eşin de isteği halinde, aynı veya yakın yere naklinin yapılması idare için bir yükümlülüktür. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 16. ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmenin 10. maddelerinde de ailenin, toplumun doğal ve temel unsuru olduğu ve devlet tarafından korunmasının gerektiği belirtilmiştir; Avrupa İnsan Hakları

Sözleşmesinin 8. maddesinde de herkesin, aile hayatına saygı gösterilmesi hakkına sahip olduğu kabul edilmiştir. Bu bağlamda; bir kamu görevlisinin, kamu hizmetinin ve **"Aile bütünlüğünün korunması"** ilkesinin gerekli kılmasına karşın, sözleşmeli statüde istihdam edildiği gerekçesiyle, başka bir yere özellikle de eşinin yanına tayin edilemeyeceği gibi bir anlayış, idarenin bütün işlem ve eylemlerinin ortak hedefi olan kamu yararını sağlamak amacının gerçekleştirilmesini de zedelemektedir. Evrensel hukuk ilkelerine göre de aile birliğinin korunması; temel bir insan hakkı olarak değerlendirilmekte olup bu aynı zamanda sosyal barış anlamında da önem taşımaktadır. Bunun ise toplumsal boyutları göz ardı edilemeyecek ve hiçbir keyfi yaklaşıma kurban edilemeyecek önemdedir. Ancak tüm bunlara rağmen onbinlerce sözleşmeli statüde çalışan kamu görevlisi mevcut işsizlik koşulları ve ekonomik gerekçelerle ailelerinden ayrı yerlerde çalışmaya zorlanmakta ve Anayasadan gelen hakları da böylelikle ellerinden alınmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Hâlihazırda sözleşmeli statüde çalışan ve aile bütünlüğü gerekçesiyle tayin istediği halde tayinleri gerçekleştirilmeyen kaç kamu görevlisi bulunmaktadır?
- 2- Sözleşmeli statüde çalışan ve tayin talepleri reddedilen personelin kurumlarına ve mesleklerine göre dağılımı nasıldır?
- 3- Tayin talepleri reddedilen kamu görevlilerinin kaç kadındır?
- 4- Sağlık Bakanlığı tarafından aile bütünlüklerinin devamı gerekçesiyle tayin talep eden sözleşmeli personelin talep ettiği yerlere tayinlerinin gerçekleştirileceğine yönelik açıklaması kapsamında kaç personelin tayin işlemi yapılmıştır? Tayin talepleri karşılanmayan personeller açısından hangi çalışmalar yürütülmektedir ve talepleri ne zaman gerçekleştirilecektir?
- 5- Sözleşmeli statüde çalışan kaç kamu görevlisi bulunmaktadır? Bu kamu görevlilerinin kurumlarına ve bağlı oldukları bakanlıklara göre dağılımı ne şeklindedir?
- 6- Sözleşmeli statüde çalışanlardan aile bütünlükleri en çok zedelenen ve tayin talepleri gerçekleştirilmeyen personel hangi kuruma bağlı olarak görev yapmaktadır?
- 7- Tayin talepleri gerçekleştirilmeyen sözleşmeli çalışanlar arasında en çok şikâyet öğretmenlerden gelmekte olup, Milli Eğitim Bakanlığının bu yönde bir çalışması mevcut mudur?
- 8- 657 Sayılı yasa uyarınca sözleşmeli statüde çalışanlar da bu yasa kapsamında olduğu halde neden tayin haklarında farklılık söz konusu olmaktadır?
- 9- Bu durum, Anayasa'ya, taraf olunun uluslararası sözleşmelere ve 657 Sayılı yasaya aykırı olduğu halde neden bu hukuksuzlukta ısrar edilmektedir?
- 10- Sözleşmeli statüde çalışanların aile bütünlüklerinin zedelenmesi neden görmezden gelinmektedir?
- 11- İktidarın sözleşmeli personelin tayin hakkına dair bu yaklaşımı bir tür mobbing değil midir?
- 12- Sözleşmeli personellere dair uygulanan mobbingin yaratacağı etki ve toplumsal zarar neden göz ardı edilmektedir?
- 13- Son yıllarda işe alım ve tayinlerde kayırmacılık iddiaları kapsamında neden Anayasa'nın 10 uncu maddesinde anlamını bulan eşitlik ilkesi yok sayılmaktadır?
- 14- Sözleşmeli statüde çalışanların aile bütünlüklerinin korunması ve tayin taleplerinin yerine getirilmesine ilişkin bir çalışma yürütülecek midir?
- 15- Sözleşmeli statüde çalıştıkları için aile bütünlükleri zedelenen kamu görevlilerinin maruz kaldığı mağduriyetin giderilmesi ve tazminine dair bir çalışma yürütülecek midir?